

7/13929

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 /52
Konu : İstanbul Milletvekili
A.Levent TÜZEL'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
15 Ocak 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-99558 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili A.Levent TÜZEL'in Bakanlığımıza yönelttiği. TBMM 7/13929 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN A.LEVENT TÜZEL'İN
TBMM 7/13929 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR :

Munzur Vadisi'nde yapımı planlanan baraj ve HES'lerle ilgili olarak yargının verdiği iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarına rağmen baraj ve HES yapımları devam etmektedir. Tunceli halkı, çevre uzmanları, akademisyenler projelere karşı çıkarken, raporlar projelerin doğaya ve kültürel mirasa vereceği zararları ortaya koymaktadır.

Tunceli'de yapımı planlanan, enerji üreten ve inşaat halinde olan 23 Hidro Elektrik Santrali (HES) projesi bulunurken, Tunceli-Ovacık arasında uzanan ve 42 bin hektarlık bir alanda bulunan, 1971 yılında 'Milli Park' olarak ilan edilen Munzur Vadisi'nde ise 4 baraj ve 5 HES projesi bulunmaktadır. Doğa, tarih, yaşam ve inanç alanlarının yok olmasını istemeyen bölge halkının çabasıyla Munzur Vadisi üzerinde yapılması planlanan Konaktepe Barajı ile Konaktepe 1 ve Konaktepe 2 HES projeleri Danıştay 13.Dairesi tarafından iptal edilmiştir. Ankara 8. İdare Mahkemesi de Munzur Vadisi'nde yapımı planlanan Bozkaya HES için yürütmeyi durdurma kararı almıştır.

Ancak bu kararlara rağmen HES projelerini devam ettirmekte kararlı olan Bakanlığınız, 18 Nisan 2011'de Munzur Vadisi Milli Park sınırları dahilinde yapımı kararlaştırılan baraj ve HES'lerin 'yapılmasında zorunluluk' olduğunu ve 'projelerde üstün kamu yararı' bulunduğuna ilişkin bir karar alabilmiştir.

Bakanlığınızın söz konusu kararının yürütmesinin durdurulması ve iptali amacıyla açılan dava Ankara İdare Mahkemesi'nde devam etmektedir. Konuyla ilgili olarak;

1-Kamu yararı her zaman ekolojinin korunmasından yanadır. Türkiye'de ilk defa bir milli parkta yapımı planlanan baraj için 'üstün kamu yararı vardır' şeklinde karar alınmıştır. Bölge halkının tepkilerine, ekolojik dengenin bozulmasını sağlayacak olan bu çalışmaya nasıl 'üstün kamu yararı vardır' kararı verilmiştir?

2- Baraj ve HES projelerinin Danıştay 13. Dairesi tarafından iptal edilmiş ve İdari Mahkeme tarafından yürütmesinin durdurulmasına rağmen çalışmalar neden durdurulmadı? Basında çıkan, Akyayık, Kaletpe, Bozkaya, Konaktepe ve Uzunçayır Barajları'nın yapımının planlandığı haberleri doğru mudur?

3- 1971 yılında Milli Park olarak ilan edilmiş olmasına rağmen Munzur Vadisi'nde yapılmak istenilen baraj ve HES'ler usulsüz değil midir? Milli Parkların ticari amaçlar içerisinde kullanılması hukuki açıdan engel teşkil etmez mi?

4- Milli Park, tarım arazisi, yaşam alanı gibi alanları gözetmeksizin ülkenin dört yanına Hidro Elektrik Santralleri kurulmaya çalışılarak AKP hükümeti ne planlıyor? Bu alanlarda, şirketlere çalışma izni nasıl veriliyor?

CEVAP :

1- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından 21.01.1983 tarihinde onaylanan Tunceli-Munzur Projesi Master Plan Raporunda yer alan; Kaletpe Barajı ve HES ile Bozkaya Barajı ve HES Projelerine ait genel yerleşim planı, enerji yapısı-gövde kesitleri, jeolojik kesitleri ile göl alanları jeolojik haritası onay tarihlerinin 07/02/1993 tarihinden önce olması ve söz konusu projelerin harita alımı işinin 1981 Mali Yılı Yatırım Programı ve Uygulama Planı'na alınmış olması nedeniyle anılan Projeler 17/07/2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 3 üncü maddesi gereğince, ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında değerlendirilmiştir.

Proje ile ilgili olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulması ve diğer mer'î mevzuat çerçevesinde öngörülen gerekli izinlerin alınması, ekolojik dengenin bozulmaması, çevrenin korunması ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmesinin gerektiği, proje kapsamında herhangi bir değişiklik olması durumunda 17.07.2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği gereğince Bakanlığımıza ve/veya ilgili Valiliğe başvuru yapılması gerektiği hususları yatırımcı firma Hazal Hidroelektrik Üretim Anonim Şirketi'ne bildirilmiştir.

Bu kapsamda önergede bahsi geçen ve yargıya intikal etmiş olan projeler hakkında yatırımcının herhangi bir ÇED Raporu hazırlama yükümlülüğü bulunmadığı için Bakanlığımıza (Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğüne) yapılmış olan bir ÇED başvurusu da bulunmamaktadır.

Anılan şirkete ÇED yönetmeliği hükümlerinden muaf olduğu bildirilirken, Çevre Mevzuatı kapsamındaki diğer bütün yönetmeliklere tabi olduğu, mer'î mevzuatın öngördüğü bütün izinleri almakla yükümlü olduğu da bildirildiğinden, Milli Parklar Kanunu hususunda ilgili kuruluş olan Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) görüşüne başvurulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Tunceli İli sınırları içerisinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından gerçekleştirilmesi planlanan ve DSİ çalışma programında yer alan Munzur Projesi Konaktepe Barajı projesine ait kesin proje onay tarihinin 07.02.1993 tarihinden önce olması nedeniyle mülga Çevre Bakanlığı tarafından; söz konusu proje, 06.06.2002 tarihli ve 24777 sayılı ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 4. Maddesi kapsamında değerlendirilmiştir.

2,3,4- Belirtilen hususlarda Bakanlığımız görev ve sorumlulukları dahilinde olan bir konu bulunmamakta olup, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından bilgi alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.